

Perenyei Nyarak

A régi perenyei nyarak sokban különböztek a maiaktól. A kemény munka, az aratás időszaka volt a nyár. Sokan ma már azon gondolkodnak, hogy a nagy hőség elől mikor tudnak leutazni a Balatonra esetleg a tengerhez, mások a hűs hegyekbe vágnak. Régen azonban a hőséggel teli hetek voltak az év legfontosabb napjai, amikor hosszú hónapok munkájának gyümölcsét kellett betakarítani és a terményt elraktározni az év hátralevő részére. A fáradságos munka nehézségei ellenére is azonban ünnep volt ez az időszak a természet folytonos megújulásából élő emberek számára, hiszen az elvetett mag megsokszorozódása biztosította megélhetésük egyik alapját. Az elvégzett munkát aratóbállal ünnepelték, majd pedig Szent István király ünnepe koronázta meg a nyári munkákat, amelyre elkészült az új lisztből sült kenyér.

A nagy munkák idején minden kézre szükség volt, ezért a kis gyermekek felügyelete nem kis gondot okozott a családoknak. Alkalmi jelleggel ezért óvónők érkeztek a faluba a nyári hónapokra. Ezek az alkalmi napközik tekinthetők a mai óvoda előzményeinek. Az első írott dokumentum 1938-ból a perenyei plébánia iratai között maradt fenn, ugyanis akkoriban az iskola és a gyermekek oktatása a plébános felügyelete alatt állt. Dr. Kiss Lajos egyházmegyei főtanfelügyelő Csendes György plébános felterjesztésére engedélyt adott Rend Anna okleveles óvónő részére, hogy a nyári szünidő idejére napközi otthont tarthasson fenn a faluban.

Öt év múlva, 1943-ban már Vas vármegye szociális szolgálata intézte központilag a nyári gyermekotthonok ügyét. A központi intézkedések mögött a háborút kell sejtenuünk, hiszen minden erőt összpontosítani kellett a hadsereg utánpótlása számára. Sokan elhunytak még 1943 elején a Don-kanyarban és a sok férfi harcolt még a frontokon, így az aratás az asszonyokra hárult, akiket mentesíteni kellett. A nyári gyermekotthonok vezetőit Kowalcze Anitta testvér, vármegyei szociális gondozó felügyelete alatt választották ki. A személyi és dologi kiadásokat a vármegye fizette, a községeknek a helyet és az óvónő számára szobát kellett szerezni olcsó áron. Azoktól, akik fizetőképeseek voltak gyermekenként 1, 50 P hozzájárulást kértek. Perenyében az iskolát jelölték ki a nyári gyermekotthon részére. A gyerekek étkezéséhez társadalmi hozzájárulást kértek. A rászoruló gyerekeknek zöldkeresztes tejet utaltak ki. Gondoskodni kellett továbbá a gyerekek játszóteréhez homokról, és a délutáni alváshoz megfelelő számú pokrócról és szalmáról. Az előkészületek elvégzése után 1943. június 21-én Vas vármegye alispánja Kónya Mária óvónőt bízta meg a perenyei nyári gyermekotthon vezetésével az 1943. július 1.- szeptember 1-ig terjedő időszakra.

Ezek a nyári napközik később is megmaradtak, amelyekről Varga Józsefné Babi néni képeket is megőrzött a családi archívumban. Sokan magukra és ismerőseikre ismernek majd bizonytal. Jó böngészgetést és találgatást kívánunk!

Rétfalvi Balázs

